

***„Skúmam, ako ľudská a každodenná emocionalita
môže mať politický potenciál.“***

Nikola Balberčáková
Cena Oskára Čepana 2025

8. 10. 2025 | TLAČOVÁ SPRÁVA

Vizuálna umelkyňa Nikola Balberčáková pracuje v rozličných médiách, ktoré jej umožňujú sprostredkovať subjektívny naratív o skúsenosti odcudzenosti v rámci našich online-offline životov. Jej diela majú špecifickú estetiku, pracuje s nezvyčajnými materiálmi a sprostredkúva naratívy, ktoré hovoria o úzkostiach každodennosti. Ľudské emócie ako mena v globálnom obehu. Pre výstavu Ceny Oskára Čepana 2025 v Galérii Jána Koniarka v Trnave vytvorí nové intermediálne dielo.

„V mojej súčasnej praxi ma zaujíma prenášanie emocionálnych afektov, ktoré majú výrazný vplyv na dynamiku spoločnosti a jej aktívnu premenu. Vo svojom výskume ich definujem najmä skrze tieto ideové okruhy: tzv. odolná spoločnosť a resiliencia, ktorým sa okrem iného venuje česká filozofka Alice Koubová. Taktiež témy anarchizmu a infrapolitiky a ich tichých, občianskych foriem rezistencie, ktoré zahŕňajú spektrum nekonvenčných zbraní „slabých“ – ako spev, šepot, popkultúra, denník, písanie apod., kde čerpám inšpiráciu napríklad u amerického mysliteľa James C. Scott. S pomocou optiky týchto východísk tak skúmam, ako ľudská a každodenná emocionalita môže mať politický potenciál, a či môže byť nástrojom kolektívnej odolnosti či schopnosti mobilizácie voči možným mocenským či klimatickým vo vzťahu k budúcnosti. Skrze fikčné naratívy, performatívne techniky, či špekulatívne objekty tak skúmam vzťah medzi prežívanou úzkosťou, tichými nástrojmi zdieľania a emergenciou,“ uviedla Nikola Balberčáková o tom, ako vníma svoju tvorbu.

Nikola Balberčáková (1994, Michalovce) je vizuálna umelkyňa pôsobiaca medzi Bratislavou a Prahou. Je absolventkou VŠVU v Bratislave (Katedra intermédií) a magisterského štúdia na UMPRUM v Prahe (Ateliér fotografie). Počas štúdia absolvovala stáž na Newcastle University of

Fine Arts. V roku 2024 bola rezidentkou v Aténach (SKUSY), v Tabačke Kulturfabrik v Košiciach, v Dům umění města Brna, v 2023 v Schaubmarovom mlyne v Pezinku. Skupinové výstavy (výber): Doe vs. Siren: On Metabolization and Shapeshifting (Medium Gallery, Bratislava, 2025), 'dilithium, chapter 2: doppelgangers' (E X I L E Viedeň, 2024), The rotten smell is you (Kunsthalle Bratislava, 2023), Glorify our Hormones (VUNU Gallery, Košice, 2020).

Odborná porota, ktorá v júni tohto roku posudzovala portfóliá 51 prihlásených umelcov a umelkýň sa vyjadrila k Balberčákovej takto: „*Umelecká tvorba Nikoly Balberčákovej sa zameriava na témy hyperfemininity a jej performancie, úzkostí prameniach z našej každodennej online všadeprítomnosti v prudkom tempe globálnych katastrof. Často spolupracuje s kolegami*kolegyňami z umeleckej praxe, pričom primárne vytvára scénu a scenár performatívnych diel a videoprác. Hoci sa téma jej tvorby môže zdať dosebazahladená, jej formy prezentácie provokujú diváctvo k akcii – v skutočnosti je skôr seba-vedomá, vedomá si svojho obrazu a jeho možného vnímania alebo jeho chýb v rámci globálneho obehu obrazov. Provokuje k pýtaniu sa ako môže vyzerat' feminizmus dnes.*“

Začiatkom júna tohto roku vybrala odborná porota Ceny Oskára Čepana 2025 spomedzi 51 prihlásených dve laureátky a jedného laureáta: Nikolu Balberčákovú, Rachel Jutku a Ľuboša Kotlára. Vo svojom vyhlásení uviedla: „*V roku 2025 nás opäť potešil veľký počet uchádzačstva a stretnutie poroty sa nieslo nielen v znamení diskusie o tvorbe prihlásených, ale zohľadnilo aj súčasnú spoločensko-politickú situáciu či to, aký prínos môže mať takéto ocenenie pre jednotlivcov. Vybraný umelec a umelkyne pracujú v rozličných médiách a formátoch, od pôsobivých miestne-špecifických projektov (**Ľuboš Kotlár**), cez súčasné feministicky podmienené myslenie o sebe a kolektívnom tele online (**Nikola Balberčáková**) až po poetickú expanziu abstraktného maliarskeho vyjadrenia (**Rachel Jutka**). Hoci sa tieto tri umelecké pozície líšia v mierke, všetci sa zaoberajú témami, ktoré rezonujú v súčasnej ére fluidity a hybridnej existencie v rámci offline a online subjektív a rozhraní.*“ povedali Christina Li, Piotr Sikora, Erin Li a Nathalie Anglès. Dvojica umelkýň a umelec aktuálne pripravujú svoje autorské projekty na spoločnú výstavu v galérii Jána Koniarka v Trnave.

Medzinárodnú porotu tento rok tvoria **Erin Li** (CHN/HK; je kurátorkou v nadácii Delfina Foundation v Londýne, kde vedie rezidenčné pobyty, výstavy a program pre verejnosť; predtým pracovala vo Whitechapel Gallery; jej kurátorská prax sa zaoberá živým umením a živou kultúrou, od pouličného tanca až po fermentáciu), **Christina Li** (HK/NL; je kurátorka a autorka žijúca v Amsterdame v Holandsku; v súčasnosti je umeleckou riaditeľkou Kim Association, ázijskej nadnárodnej umeleckej iniciatívy Nadácie Yenna Alan Lo v Singapure; je kurátorkou prezentácie Pilvi Takaly v národnom pavilóne Fínska na 59. bienále v Benátkach a hongkonskej prezentácie diela Shirley Tse na 58. bienále v Benátkach), **Piotr Sikora** (PL/CZ; pôvodom z Krakova; je členom poľskej sekcie Medzinárodnej asociácie výtvarných kritikov; žije a pracuje v Prahe; vo svojej kurátorskej praxi sa inšpiruje saunovou kultúrou, mykológiou a gýčom; spolukurátoruje reality show s umeleckou tematikou GASTROFAZA; vychováva dvoch synov a obsedantne bicykluje), a **Nathalie Anglès** (FR/USA; Anglès je výkonnou riaditeľkou a spoluzakladateľkou Residency Unlimited (RU); pred založením Residency Unlimited v roku 2009 Nathalie pracovala na rôznych kurátorských a administratívnych pozíciách v inštitúciách ako Sotheby's (Londýn), oddelenie impresionistického a moderného umenia; v Paríži v Americkom centre, na École nationale supérieure des beaux-arts (ENSBA); a Union centrale des Arts décoratifs (UCAD); V roku 2008 bolo Nathalie udelené francúzske vládne vyznamenanie Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres (Rád umenia a literatúry).

--

Cena Oskára Čepana je určená vizuálnym umelcom/umelkyniam do veku 40 rokov. Účasť v projekte nie je obmedzená konkrétnym výtvarným médiom. Výstava laureátstva COČ sa koná tento rok v decembri v Galérii Jána Koniarka v Trnave.

www.oskarcepan.sk

www.facebook.com/CenaOskaraCepana/
[@oskarcepan](#)

Organizátor: Nadácia – Centrum súčasného umenia

Spoluorganizátor: platforma na podporu umenia collective

Partneri: Nadácia Tatra banky, Nadácia Sovereign Invest, Trust for Mutual Understanding, Residency Unlimited, Young Visual Artists Awards, Trnavský samosprávny kraj, Galéria Jána Koniarka v Trnave.

Miroslava Urbanová / Riaditeľka NCSU

Petra Nela Pučeková / Projektová koordinátorka Ceny Oskára Čepana 2025

Nadácia
Centrum
Súčasného
Umenia

collective

8. október 2025, Bratislava